

José María Ruiz Mateos vol comprar el Banc de València

L'imperi contraataca

L'empresari José María Ruiz Mateos, privat des de fa nou anys de totes les seves empreses per decisió del govern socialista de Felipe González, vol refer el seu *imperi* comercial i industrial i per a començar intenta posar un peu en el Banc de València, en l'òrbita del Central.

La intenció declarada formalment a aquest setmanari pel mateix José María Ruiz Mateos fa uns dies és la de refer, pas a pas, el conjunt d'empreses que durant molts anys i concretament en la dècada dels anys setanta, es reconeixia per aquella famosa "abella" –insecte prolífic de la seva Andalusia natal– que figurava tant a l'entrada de cadenes d'hotels, centres comercials, cellers i qualsevol tipus de negocis fructífers a l'estat espanyol.

El 23 de febrer del 1983, l'empresari i multimilionari andalús es va quedar en un obrir i tancar els ulls amb una mà davant i l'altra darrere per obra i gràcia de l'administració socialista, amb l'aleshores super-ministre d'economia Miguel Boyer. Des de llavors, Ruiz Mateos, té al cap una idea fixa, recuperar el que ell diu que "m'han furat" que, segons els seus càlculs, representa una xifra propera als dos bilions de pessetes.

El passat 18 de juny, a València, i immediatament després pertot arreu, va circular la notícia que l'ex-amo de Rumasa (Ruiz Mateos Societat Anònima) havia presentat una opció en tota regla per comprar, ni més ni menys, que el banc de València, des de fa molt de temps dintre de l'òrbita del Banc Central del murcià Alfonso Escámez.

Segons afirmaven aquells rumors, Ruiz Mateos va presentar l'oferta per a l'adquisició del Banc de València per l'intermediari del seu fill Zoilo Ruiz Mateos i el seu home de confiança, Joaquín Yvanco Muniz, advocat i especialista en inversions financeres des del seu despatx luxós del carrer Colom de València capital.

Els dos enviats de Ruiz Mateos van donar un escrit en tota regla als responsables del banc valencià oferint-los la compra total de les accions de l'autocartera, és a dir la participació de la totalitat dels accionistes, incloent-hi la dels socis

majoritaris, el Banco Central amb un 18,5 % i la part de l'actual president Antonio Girona Busuti un 4,5% de l'accionariat.

Aquesta oferta de compra es feia amb una valoració de 1.600 pessetes per acció, una mica més per damunt de la cotització que aleshores fixava el valor en borsa, al voltant de 1.500 pessetes.

En el precís moment de presentar l'opció de compra, el banc de València posseïa més de 22 milions d'accions ordinàries, repartides entre 28.193 accionistes.

L'empresari Ruiz Mateos, segons de-

claraven els seus portaveus a EL TEMPS, volia aconseguir almenys el 25% del total del capital del Banc de València per a més tard presentar una de les temudes "opas" hostils i arribar al control total de l'entitat bancària valenciana que per circumstàncies avui encara no s'ha aclarit en profunditat, ha passat de ser la mare del Banco Central a la filla menor de la societat financera que dirigeix el banquer *self made man*, Alfonso Escámez.

La reacció oficial dels responsables del Banc de València a aquesta opció de

compra per Ruiz Mateos no es va fer esperar massa. Al dia següent, el 19 de juny, tant el president i primer accionista particular del banc en el punt de mira de l'empresari andalús, Antonio Busuti, com els portaveus del Banc Central van fer públic un desmentit sobre la possible venda del banc al grup inversor que comanda Ruiz Mateos i alhora deixava ben palès que l'entitat bancària valenciana "no estava en venda" per a cap comprador.

En aparèixer els rumors de compra de Ruiz Mateos, també hi van afegir altres especulacions, no confirmades fins ara, d'un altre grup d'empresaris valencians interessat per l'adquisició de l'únic banc que té el País Valencià amb capital majoritàriament autòcton. Es tractava d'homes de negocis molt coneguts, com la família Serratosa, (Valenciana de Cementos Portland), els empresaris Roig, (indústries carnàries i alimentació) i Lladro (ceràmica). El Banco Central va negar-ho rotundament.

Tot i aquests rumors, per si fos poc, el president Girona Busuti declarava textualment que "per la ment d'Alfonso Escámez no havia passat fins ara la possibilitat de venda" del banc valencià.

Malgrat tots aquests desmentits, José María Ruiz Mateos i els seus consellers i amics inversors, consultats per aquest setmanari a finals de la passada setmana, asseguraven que la proposta de compra "continuava" i per fer-la encara més oficial, Ruiz Mateos en persona tenia previst viatjar a València el passat cap de setmana i organitzar una conferència de premsa per a explicar tots els detalls de l'operació. (vegeu-ne l'entrevista d'EL TEMPS en el requadre)

El País Valencià, i també Catalunya i les Illes balears, han estat des de sempre en un lloc privilegiat dins de la llista dels negocis de Ruiz Mateos. Quan Rumasa era un *imperi*, aquestes àrees estaven infestades pel símbol de l'abella que els socialistes, només arribar al poder, van matar d'un colp. Avui, l'interès de l'empresari expropiat per l'inversió en aquestes zones no ha desaparegut, sinó tot el contrari.

El seu home de confiança, Joaquín Yvancos Muñoz, no descansa una estona "mirant i estudiant empreses", segons diu ell mateix en declaracions a EL TEMPS que podrien interessar al grup inversor que a hores d'ara dona suport a Ruiz Mateos.

Yvancos, meticulós en les seves respostes, afirma de manera evasiva, di-

Allo, senyor Ruiz Mateos

L'empresari andalús, que està entossudit a comprar el Banc de València va acceptar mantenir una conversa telefònica amb aquest setmanari, al final de la setmana passada, molt poques hores abans d'iniciar un viatge, precisament a València, on pensava organitzar una conferència de premsa per explicar els principals motius del seu objectiu d'adquirir el banc valencià.

Aquestes han estat les seves respostes més singulars.

— *¿A què ve a València?*

— A explicar l'oferta de compra del Banc de València, que a mi em sembla una oferta molt generosa, tenint en compte que el senyor Escámez, president del Central i que controla com vol el Banc de València, em va furar dos dels meus bancs, el del Noroeste i el de Sevilla. Però això no té res a veure amb l'actual

oferta de compra del banc valencià. Escámez té un deute amb mi que qualsevol dia es resoldrà, n'estic segur.

— *A banda de l'assumpte dels dos bancs, ¿té alguna cosa personal en contra d'Alfonso Escámez?*

— No en tinc cap, però sí que vull deixar ben clar que és un mal educat, ja que, quan li van assabentar de la meua intenció de compra del Banc de València, va contestar que "ni de conya". De totes maneres es veu ben clar que el que anomenen el *botones de aguilas* no ha canviat gens. Ara bé, si ell ha dit "ni de conya", jo li constesto que "una llet", i la meua oferta anirà avant.

Escámez, el que ha de fer és transmetre la meua opció de compra a la resta dels accionistes del banc, que són majoria, el 80% del capital, i que ells decideixin...

plomàtica i tòpica que "es diu el pecat, però mai el pecador" quan aquest setmanari li pregunta el nom d'empreses o els sectors cap a on van destinades les inversions. És de tots conegut, entre altres coses perquè fa dos anys va ser publicat per EL TEMPS (número 261), que Ruiz Mateos va adquirir la fàbrica de catifes Iberia de Crevillent (Vinalopó), gran exportadora al món arab d'aquest producte i primera en el *ranking* peninsular del tèxtil catifer, junt a l'empresa Alfombras Imperial.

Altres dues empreses capdavanteres valencianes han estat també ambicionades pel "projecte de renaixement" de Rumasa. Una d'elles és Lois, de l'empresari Luís Sáez Merino que els últims anys ha travessat fases crítiques de comptabilitat fins arribar una situació greu d'on serà quasi miraculós que pugui sortir.

Ruiz Mateos tampoc li va fer mala cara a l'empresa sabatera Paredes regentada pels germans Quiles quan fa dos anys va patir una manca important de capital que li va posar les mans al coll amb perill imminent de ser ofegada per sempre.

Yvancos confirmava a EL TEMPS la setmana passada que són molts els sectors que actualment interessin al desconegut, però existent en realitat, grup que

es troba darrere "de manera incondicional" —matisa el mig-financer, mig-advocat Yvancos— i sobretot aquells més productius, com l'hortofrutícola de les cooperatives agràries, sense oblidar el del taulell.

Queda ja per a la història aquella gestió dels homes de l'ex-Rumasa (la majoria inclosos en la llista electoral de Ruiz Mateos per a les eleccions europees) que van fer l'impossible per controlar en un moment donat Imepiel, abans Segarra, que dona a menjar —per dir-ho d'alguna manera— a la meitat de la Vall d'Uixó, a un tir de pedra de Castelló.

Però les més recents estratègies financeres de l'empresari espoliat dels seus negocis pels socialistes, ara al poder central espanyol, han estat la compra del centre Comercial Marcol-Lanas Aragón i l'adquisició de la societat d'assistència sanitària privada ASISA, la segona per ordre d'importància de facturació, després de Sanitas, amb una xifra de 20.549 milions de pessetes per l'exercici 1990, (vegeu-ne el requadre a l'última plana)

Joaquín Yvancos va afirmar a EL TEMPS que l'interès per comprar ASISA continua pel que respecta al grup inversor Ruiz Mateos, "i si no s'ha arribat a un acord definitiu és culpa dels res-

ponsables d'aquesta cooperativa, que no volen sotmetre aquesta opció al metges que són socis amb tots els drets de decisió", va denunciar Yvancos.

La primera vegada que Ruiz Mateos va intentar controlar ASISA va ser fa any i mig, concretament quan va voler comprar la clínica San Carlos de Dénia per un valor total de 5.000 milions de pessetes.

L'aleshores administrador de la clínica ambicionada per Ruiz Mateos, Ángel Díaz, va declarar públicament que "sense poder assegurar les possibles negociacions de compra per part de Ruiz Mateos, és poc probable que s'arribi a un acord en aquest sentit".

La clínica San Carlos acabava de passar sota el control d'ASISA de les mans dels primers propietaris, els hereus de Joaquín Pastor, segons es va confirmar en diferents mitjans de comunicació alacantins.

Pel que fa a Catalunya, la Rumasa d'abans de la neteja socialista ha tingut una notable presència al Principat, i concretament en el sector de la producció de cava.

Després dels dos gegants, Codorniu i Freixenet, figurava el capital de Rumasa en el sector, controlant un 10 % del total

A la dreta, Escámez.

RAFA GIL

La salut és el que importa

ASISA, Asistència Sanitària Interprovincial, és avui a l'estat espanyol la segona empresa de serveis sanitaris privats. El grup inversor que dirigeix José María Ruiz Mateos manté des de fa dos anys, segons han confirmat a EL TEMPS portaveus d'aquest grup, una opció de compra. La facturació d'ASISA, durant l'exercici 1990, va ser de 20.549 milions de pessetes exactament.

Segons han explicat a EL TEMPS responsables d'aquesta empresa, el seu estatut és el d'una mutualitat mèdica-quirúrgica, integrat en l'associació espanyola d'e mutualitats que estan tutelades pels col·legis de metges i segons els següents postulats:

mera d'elles era que el mateix Joaquín Yvancos, mà dreta de Ruiz Mateos a València, tenia el 7% de l'empresa Marcol en aquesta darrerera fase crítica a principis d'any, que va acabar amb el tancament definitiu de la societat i la pèrdua de feina per als 1.200 treballadors que figuraven llavors en nòmina.

L'oferta de compra, malgrat tot, no es va rebre seriosament, ja que el grup *ruizmateista* va proposar la simbòlica —i ridícula— quantitat d'una pesseta per a comprar la totalitat del centre comercial, amb la promesa de rehabilitar-lo i posar-lo en marxa una vegada més.

Marcol-Lanas Aragón va ser l'únic centre comercial d'importància amb capital únicament i exclusiva valencià que va ser creat per la família industrial Martínez Colomer.

En plena eufòria del pròsper imperi de l'abella, Ruiz Mateos se'n va fer amb el control, però en l'acció administrativa d'expropiació va passar al patrimoni de l'estat durant un poc més d'un any. Poc de temps després, Marcol tornà a passar a mans privades, concretament a la família Ortells, Juan i els seus fills, que, a més del favor, va rebre la quantitat de 3.400 milions com a ajuda institucional per a la nova etapa de la macroempresa.

Yvancos Muniz va quedar-se com a home de confiança dels Ortells, però les relacions van anar degenerant fins arribar a una ruptura entre les dues parts. La gestió dels Ortells de Marcol va provocar una situació financera de què tothom coneix ara el final: el tancament definitiu i l'atur per a tots els empleats.

Ignasi Pellicer

de la producció. Eren de *l'abella* aleshores marques tant prestigioses com Castellblanch, Conde de Caralt, Canals & Nubiola, Segura Viudas i René Barbier. Tot això significava un total de 14 milions d'ampolles d'escumós a l'any, de les quals més d'un milió llarg anava a les taules dels consumidors europeus.

Però això és ara aigua passada i l'empresari andalús només ha pogut fer-se amb l'empresa Dhul, catalana per la fructífera actuació de l'empresari Daniel Rodríguez Gutiérrez, que va fer signar el contracte de venda de la societat al seu antic propietari, Ignacio Fernández Sanz, mitjançant la suma de 2.000 milions de pessetes.

Dintre del sector català vinícola, que Ruiz Mateos coneix com casa seva, sembla que han caigut últimament en la incipient xarxa de la renovada Rumasa el Cellers Cava Robert J. Mur, segons figura la firma registrada en els arxius del consell regulador dels vins escumosos. Amb la seu social a la població catalana de Sant Sadurn d'Anoia, l'empresa ara sota el control rumasià, comercialitza ara la marca Aristot.

L'ocasió fallida dels inversors que estan donant-li la mà financerament a l'empresari expropiat Ruiz Mateos per comprar els magatzems comercials valencians Marcol-Lanas Aragón va ser unes de les últimes aparicions dels rumasians pel país, allà pel mes de febrer d'enguany.

Hi havia llavors circumstàncies que donaven moltes possibilitats a la nova Rumasa II per aconseguir Marcol, i la pri-

—Llibertat d'inclusió de tots els metges col·legiats que ho desistgen en les llistes de facultatius, amb igualtat de drets i obligacions des del primer moment de la seva incorporació.

—Presentació de l'assistència d'acord amb les normes de llibertat d'elecció de metge.

—Participació directa dels metges per representants triats lliurement.

—Absència d'ànim de lucre, tot i que les mutualitats, per mandat legal, són societats anònimes, els seus excedents es destinen a la millora dels serveis d'assistència als assegurats, a l'augment dels honoraris dels professionals que hi treballen i a l'ajuda a les institucions de previsió.